

**SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2021 DO 2025**

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		Sens: problemy i spory		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim		
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)		Przedmiot obowiązkowy fakultatywny (specjalistyczny) do wyboru		
Rok/semestr		III/V		
Dyscyplina		filozofia		
Język wykładowy		polski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		Dr Włodzimierz Zięba		
Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot		Dr Włodzimierz Zięba		
Wymagania wstępne		brak		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU (syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
<p>Przedmiot podejmuje problem sensu, ze szczególnym wyróżnieniem sensu życia. Eksponuje rodzaje sensu i kryteria jego podziału. Sięga po możliwie szerokie jego ujęcia, w tym naukowe, filozoficzne i religijne. Problem sensu życia wiąże z indywidualnym projektem egzystencjalnym, celami i wartościami, zaangażowaniem i syntezą jako formą spełnienia podmiotu w świecie. Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z kluczowymi problemami związanymi z sensem, szczególnie z sensem życia oraz głównymi przedstawicielami toczących się od półwiecza dyskusji dotyczącej tytułowej kwestii. Problematyka przedstawiana zostanie w sposób krytyczny, ma to też stwarzać okazję do prób samodzielnych rozwiązań.</p>				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.	Zan i rozumie			
1	główne stanowiska dotyczące problemu sensu, jest świadom ich trudności, a także rozeznaje się w sporze o sens życia	P8S-WG/1	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżącą
2	główne tendencje w sporze o sens, w tym szczególnym jego aspekcie, jakim jest sens życia	P8S-WG/2	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżącą
3	metodologię badań naukowych	P8S-WG_3	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżącą
Umiejętności Lp.	Potrafi			

4	wykorzystywać posiadaną wiedzę naukową i filozoficzną, by wychwycić zagadnienia związane z sensem, jego brakiem i możliwością uzyskania, i w sposób twórczy formułować ich hipotetyczne rozwiązania,	P8S-UW_1	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżącą		
5	dokonać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych	P8S-UW/2	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżącą		
6	komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym gremium badawczym	P8S-UK_1	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżącą		
7	upowszechniać wyniki działalności naukowej, także w formach popularnych	P8S-UK_2	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżącą		
8	Inicjować debatę	P8S-UK_3	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżącą		
9	Uczestniczyć w dyskursie naukowym	P8S-UK_4	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżącą		
10	Posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym	P8S-UK_5	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżącą		
Kompetencje społeczne Lp.	Jest gotów do					
11	krytycznej oceny dorobku w ramach danej dyscypliny naukowej lub artystycznej	P8S-KK_1	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżącą		
12	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P8S-KK_3	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżącą		
13	aktywności na rzecz interesu publicznego	P8S-KO_2	w., ćw.	dyskusja oraz krytyczna analiza tekstów, ewaluacja bieżącą		
FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW1						
Semestr (nr)	Wykł.	Ćwiczenia	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS

IV	5	10	---	--	--	---
METODY DYDAKTYCZNE						
Wykład, ćwiczenia konwersatoryjne połączone z krytyczną analizą tekstów, <i>case studies</i> , dyskusje.						
TREŚCI PROGRAMOWE						
<p>1. Wykład / Konwersatorium:</p> <p>1) Rodzaje sensu (semiotyczne, niesemiotyczne, ontologiczne, metafizyczne) (3h).</p> <p>2) Sens wobec wartości i celu (2h).</p> <p>2. Ćwiczenia / laboratoria / inne:</p> <p>1) Sens teleologiczny (J. Bocheński) (2h).</p> <p>2) Sens aksjologiczny (Czeżowski, Elzenberg) (2h)</p> <p>3) Sens: czy to jest problem naukowy, religijny, czy filozoficzny? (2h).</p> <p>4) Redukcyjne rozumienie sensu życia (2h).</p> <p>5) Sens a jego nadmiarowe roszczenia (2h).</p>						
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)						
<p>Warunkiem koniecznym zaliczenia wykładu jest obecność we wszystkich zajęciach.</p> <p>Warunkiem koniecznym zaliczenia ćwiczeń jest obecność we wszystkich zajęciach i znajomość zadanej literatury.</p> <p>Warunkiem wystarczającym uzyskania oceny z ćwiczeń jest:</p> <p>1) ocena 3 – student zna dyskutowane teksty, lecz nie potrafi wykorzystać ich w dyskusji.</p> <p>2) ocena 4 – student zna dyskutowane teksty, potrafi identyfikować argumenty, lecz nie potrafi samodzielnie sformułować hipotetycznego rozwiązania dyskutowanego problemu.</p> <p>ocena 5 – student zna dyskutowane teksty, potrafi identyfikować argumenty, samodzielnie formułuje hipotetyczne rozwiązania dyskutowanego problemu.</p>						
CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS						
Forma aktywności			Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności			
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające z planu z studiów			15			
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)			---			
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)			15			
SUMA GODZIN			30			
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS			---			
LITERATURA						
Literatura podstawowa:	<p>1) Jan Paweł II, <i>Fides et ratio</i>. Tekst i komentarze, (red.) Tadeusz Styczeń SDS, Wojciech Chudy, Wyd. KUL, Lublin 2003.</p> <p>2) Władysław Stróżewski, <i>Płaszczyzny sensu</i>, [w:] Idem, <i>Istnienie i sens</i>, Wyd. Znak, Kraków 1994, s. 423 – 437.</p> <p>3) Jerzy Pelc, O znaczeniach słów „sens” i „znaczenie”, „Przegląd humanistyczny”, rok XXV (1981) nr 5 (188), s. 1-10.</p> <p>4) Michał Heller, <i>Sens życia i sens wszechświata. Studia z teologii współczesnej</i>, Copernicus Center Press, Kraków 214, s. 203-253.</p> <p>5) Józef Maria Bocheński O.P., <i>O sensie życia</i>, [w:] Idem, <i>Sens życia i inne eseje</i>, Wyd. Philed, Kraków 1993, s. 7-22.</p> <p>6) Leszek Kołakowski, <i>O pojęciu „sensu życia”</i>, [w:] Idem, <i>Światopogląd i życie codzienne</i>, PIW, Warszawa 1957, s. 174- 206.</p>					

	<p>7) Tadeusz Czeżowski, <i>Sens i wartość życia</i>, [w:] Idem, <i>Filozofia na rozdrożu (Analizy metodologiczne)</i>, PWN, Warszawa 1965, s. 151 – 160.</p> <p>8) Tadeusz Czeżowski, Jak rozumieć „sens życia”, [w:] Idem, <i>Pisma z etyki i teorii wartości</i>, (red.) Pawła J. Smoczyńskiego, Ossolineum, Wyd. PAN, Wrocław 1989, s. 171 – 175.</p> <p>9) Tadeusz Czeżowski, <i>Sens i wartość życia (1)</i>, [w:] Idem, <i>Pisma z etyki i teorii wartości</i>, (red.) Pawła J. Smoczyńskiego, Ossolineum, Wyd. PAN, Wrocław 1989, s. 176 – 179.</p>
Literatura uzupełniająca:	<p><i>Etyka i sens życia</i>, (red. naukowa) Dorota Probuca, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2011.</p> <p>Susan Wolf, <i>Sens życia i jego znaczenie</i>, przeł. Dawid Misztal, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018.</p> <p>„Filozofuj !” 2015 nr 2: Sens życia</p>